

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316213790
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2316213790.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobcu: T. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom A. X, Q., zastúpený opatrovníkom: H. M., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, Q., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., Štúrova 42, Šaľa, IČO: 36 866 296, proti žalovanému: H. O., nar. XX.XX.XXXX, M. XXX/XX, Q., zastúpený JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, advokátom, so sídlom Jarmočná 2264/3, Šaľa, o náhradu škody spôsobenej trestným činom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 29. júla 2021, č.k. 8C/314/2016-244, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a IV. **r u š í a** vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 54.633,29 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), zároveň určil žalovanému povinnosť počínajúc od 1.1.2021 platiť žalobcovi peňažný dôchodok v sume 475,99 eur mesačne valorizovaný vždy k 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka splatný vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám žalobcu (výrok II.), konanie v časti o zaplatenie 45.885 eur zastavil (výrok III.) a rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdu prvej inštancie (výrok IV.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 64.900,74 eur titulom náhrady škody spôsobenej trestným činom, sumy 580,45 eur mesačne titulom nároku straty na zárobku po ukončení pracovnej neschopnosti, valorizovanej vždy k 1. dňu kalendárneho roka poníženu o nárok žalobcu na invalidný dôchodok vždy aktuálne k prvému dňu kalendárneho roka, za ktorý sa invalidný dôchodok určuje, počínajúc dňom 1.7.2015 až do zániku nároku, vždy najneskôr do 30.-teho dňa v mesiaci, v ktorom nárok žalobcovi vznikol. Dôvodil, že dňa 12.8.2013 na vonkajšej terase pohostinstva „Peško“ v Šali žalovaný fyzicky napadol Janu Kočovú, ktorú začal pred ďalším fyzickým útokom brániť žalobca, žalovaný fyzicky napadol žalobcu, a to tak, že ho zovretou päťou udrel do spánkovej časti hlavy, v dôsledku čoho žalobca spadol na zem, pri páde si udrel hlavu o dlažbu, následkom čoho upadol do bezvedomia, pričom mu boli spôsobené ďalšie zranenia. V čase podania žaloby liečba žalobcu nebola ukončená, práceneschopnosť trvala od 12.8.2013 a žalobca bol 27.6.2014 uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť určenú na 90%. Proti žalovanému sa vedie trestné konanie na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 3T/188/2014. Žalobca si v trestnom i v tomto konaní uplatnil bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia (SSU). Na základe znaleckého posudku výška náhrady za bolesť predstavuje sumu 16.744,- eur, za SSU 29.141,- eur. Žalobca si ďalej uplatňoval 50%-tné zvýšenie SSU s poukazom na to, že sa stal invalidným, neschopným akejkoľvek zárobkovej činnosti, pričom toto vyčíslil sumou 14.570,50 eur. Ďalej si uplatňoval náhradu škody ako straty na zárobku počas práceneschopnosti 2.144,24 eur a úrazovú rentu 580,45 eur mesačne, ktorá za obdobie od 27.6.2014 do 30.6.2015 predstavovala sumu 2.301,- eur. Žalovaný navrhol v časti bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia spolu v sume 45.885 eur s poukazom na rozsudok

Krajského súdu Trnava zo dňa 29.1.2019, sp zn. 6To/59/2018 v tejto časti žalobu zamietnuť, nakoľko tieto nároky boli žalobcovi priznané uvedeným rozsudkom. Pri navýšení o 50% za SSU žalovaný nesúhlasil so žalobou čo do výšky a dôvodu. Uviedol, že je predčasné o týchto nárokoch rozhodovať. Poukázal na zmätočnosť v časti nároku titulom ublíženia na zdraví podľa § 447 OZ. Žalobca uviedol, že má nárok na 50% zvýšenie náhrady za SSU, nakoľko nedokáže základné životné potreby, vyžaduje si každodennú mimoriadnu starostlivosť inej fyzickej osoby. Pred poškodením zdravia bol zdravým jedincem, bez zdravotných komplikácií, bol zamestnaný ako podnikový hasič, a mal športové a iné záujmy. Teraz je neschopný akejkoľvek zárobkovej činnosti a odkázaný na pomoc inej osoby nepretržite 24 hodín denne. Súd zistil, že rozsudkom Krajského súdu Trnava zo dňa 29.1.2019, sp.zn. 6To/59/2018, právoplatným dňa 29.1.2019, bol žalovaný uznaný za vinného, že dňa 12.8.2013 na vonkajšej terase pohostinstva Peklo v Šali, začal žalobca brániť Janu Kočovú pred fyzickým útokom obžalovaného, ktorý fyzicky napadol žalobcu tým, že ho zovretou päťou udrel do spánkovej časti hlavy, v dôsledku čoho žalobca spadol na zem, udrel si hlavu o dlažbu, upadol do bezvedomia, boli mu spôsobené nasledovné zranenia: na rozhraní temennospánkovej vpravo - tržnozhoždená rana dĺžky 3 cm, pomliaždenie mäkkých častí s podliatinou a odierkou nad zlomeninou, zlomenina temennej a spánkovej kosti vpravo zasahujúca až na bázu lebečnú a do stredoušia s krvácaním z pravého ucha, podpodlebnicové hyperakútne zakrvácanie v ľavej čelovotemennospánkovej oblasti v menšom množstve na záhlaví, pomliaždenie mozgovej kôry v tejto oblasti s drobnými zakrváciami, difúzny opuch mozgu v ľavej mozgovej hemisfére, zlomenina jarmového oblúka vpravo bez posunu lomnej plochy, zakrvácanie v pravej čelustnej dutine aj v dutine nosa s dobou práceneschopnosti od 12.8.2013 do 13.10.2014. Žalovaný tak inému ublížil na zdraví a spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, a za to sa odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní štyri roky a šesť mesiacov. Žalovanému bola v trestnom konaní uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 45.885,- eur. Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 10.2.2016 sp.zn. 16Ps/13/2015, právoplatným dňa 12.3.2016 bol žalobca pozbavený spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a bol mu ustanovený opatrovník v osobe jeho otca Jána Vyslúžila, nar. 12.4.21942. Zo znaleckého posudku MUDr. Mária Straku č. 211/2015 vyplynulo, že žalobca trpí duševnou poruchou, a to organickým psychosyndrómom ťažkého stupňa po úraze hlavy. Ide o trvalú poruchu a nemožno očakávať zlepšenie a vyliečenie. Táto porucha závažne ovplyvňuje správanie a konanie žalobcu v rodine a spoločnosti. Nedokáže sa o seba postarať, je úplne odkázaný na kompletnú starostlivosť svojho okolia. Zo znaleckého posudku MUDr. Zdena Moresa - znalca z odboru traumatológie, č. posudku 36/2013 vyplynulo odškodnenie za bolesť obodované počtom bodov 1040, čo čo je 16.744,- eur a odškodnenie za SSU v počte bodov 1810 bodov, čo je 29.141,- eur. Znalec uviedol, že žalobca nie je schopný porozumieť a dorozumieť hovorovou rečou, používať bežné komunikačné prostriedky. Nie je schopný mať primerané duševné kompetencie, primerane reagovať na situácie, orientovať sa v obvyklom prostredí. Žalobca nie je schopný stravu naporcovať, naservírovať, vybrať si oblečenie primerané okolnostiam, obliekať sa, obúvať sa, vyzúvať, samostatne používať hygienické zariadenie, nie je schopný nakladať s peniazmi v rámci osobných príjmov, obstarat' si bežný nákup, pripraviť si jedlo. Nie je schopný zvládať základné životné potreby. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti po zostávajúcich následkoch po poranení je v percentách určená na 100%. Žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 386,40 eur od 27.4.2014 a od 1.1.2015 bol zvýšený na 391,- eur mesačne. Ministerstvo spravodlivosti SR vydalo dňa 19.3.2020 rozhodnutie o odškodnení, na základe ktorého bola žalobcovi priznaná suma 16.885,- eur, ktorú je žalobca povinný vrátiť Ministerstvu spravodlivosti SR z finančných prostriedkov, ktoré získa do piatich rokov od poskytnutia odškodnenia priznaného rozhodnutím od páchatela trestného činu. V čase spáchania skutku bola minimálna mzda 337,70 eur a 50 násobok činí sumu odškodnenia. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 420, § 442 ods. 1, 3, § 446, § 447 OZ, § 134 ods. 1, 2, 3, 4 Zákonníka práce, § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 45.885,- eur späť, nakoľko táto suma mu bola priznaná v trestnom konaní, prestavovala náhradu za bolesť a SSU, preto súd v tejto časti o zaplatenie sumy 45.885,- eur konanie v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP zastavil. Z dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný spôsobil žalobcovi škodu a túto je mu povinný nahradiť. Žalobca si uplatňoval zvýšenie SSU o 50%, čo je 14.570,50 eur, stratu na zárobku počas práceneschopnosti za obdobie od 12.8.2013 do 26.6.2014, a stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, pôvodne ako úrazovú rentu 580,45 eur mesačne od 27.6.2014 do vzniku nároku na predčasný alebo starobný dôchodok. Zvýšenie SSU o 50% v danom prípade plne zodpovedá poškodeniu zdravia, ktoré žalovaný spôsobil žalobcovi. O poškodení zdravia a SSU svedčí fakt, že je pozbavený spôsobilosti k právnym úkonom. Súd tu odkazuje na závery znaleckých posudkov MUDr. Straku a MUDr. Moresa. Žalovaný tvrdil, že žalobcov stav sa od podania znaleckých posudkov zlepšil, mal by byť chodiacim, hovoriacim, zúčastňujúcim sa sociálnych podujatí. Žalovaný však na preukázanie týchto svojich tvrdení nenavrhol žiadnen dôkaz. K vzniku škodovej udalosti

došlo 12.8.2013, rozhodujúcim obdobím pre výpočet priemerného mesačného zárobku sa považuje obdobie apríl až jún 2013, kedy bol príjem žalobcu 3.304,17 eur pri odpracovaných 476,44 hodinách, čo predstavuje 6,9351 eur na hodinu. Z toho bol vypočítaný priemerný mesačný zárobok 1.205,39 eur. Žalobcovi boli vyplatené dávky titulom práceneschopnosti v sume 4.632,10 eur, mzda za obdobie od augusta do decembra bola vo výške 1.856,22 eur. Priemerná mzda za toto obdobie bola 519,37 eur. Strata na zárobku počas práceneschopnosti činí 775,22 eur. K Rozdielu na mzde žalobcu v období po skončení práceneschopnosti súd v rozsudku uviedol tabuľku, kde jednotlivo uviedol sumy, ktoré mal žalobca dosahovať v eurách brutto, ktoré mal dosahovať v eurách netto, sumu dôchodku v eurách a stratu na zárobku v eurách netto za roky 2014 až 2021. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná strana vznesla námietku premlčania k nároku na stratu na zárobku počas práceneschopnosti. Citoval ust. § 3 ods. 1 OZ, uviedol čo sa rozumie pod dobrými mravmi, poukázal na uznesenie NS ČR sp.zn. 25Cdo 2648/2003. Ďalej súd uviedol, že strata na zárobku po skončení práceneschopnosti činí: za obdobie počínajúc od 27.06.2014 do 30.06.2014 sumu 3.185,45 eur, za rok 2015 sumu 6.177,12 eur, za rok 2016 sumu 6.156,72 eur, za rok 2017 sumu 6.071,64 eur, za rok 2018 sumu 5.985,24 eur, za rok 2019 sumu 5.883,60 eur, za rok 2020 sumu 5.827,80 eur a počínajúc od 01.01.2021 v sume 475,99 eur mesačne valorizovanú vždy k 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2. Nárok na náhradu trov konania vznikol žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie žalovaný a to vo výroku I., II. a závislom výroku IV. Uviedol, že odvolanie podáva z odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h). Má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je riadne odôvodnený, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Rozsudok považuje za nepresvedčivý, súd prvej inštancie nevyhodnotil námietky žalovaného týkajúce sa aplikovania hmotnoprávných ustanovení na jednotlivé nároky žalobcu ani nezdôvodnil z akého dôvodu jednotlivé nároky posudzoval podľa platných právnych predpisov v čase rozhodovania a nie podľa predpisov platných do 30.11.2019, pričom poukázal na ust. § 879w Občianskeho zákonníka. Rovnako nepreskúmateľný je rozsudok aj v časti priznávajúcej žalobcovi náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti. Súd sa nezaoberal námietkou žalovaného ohľadne príjmov, ktoré žalobca dosahoval a rovnako ostalo nevysvetlené, na základe čoho mal žalobca príjem od zamestnávateľa za obdobie august až december 2013. Pokiaľ ide o tabuľku uvedenú v odôvodnení rozsudku, v tejto sa uvádza rozdiel na mzde žalobcu po skončení PN, pričom v rokoch 2020 a 2021 je suma, ktorú mal dosahovať v netto odlišná ako v predchádzajúcich rokoch. Nepreskúmateľný je rozsudok aj v časti vznesenej námietky premlčania žalovaným. Nie je výslovne zrejmé z akého dôvodu súd na námietku neprihliadal, resp. či sú alebo nie sú jednotlivé namietané nároky premlčané. Poukázal tu na uznesenie NS SR, sp.zn. 6Cdo 98/2017. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesprávne vyhodnotil unesenie dôkazného bremena v tvrdeniach žalobcu ohľadom jeho uplatnených nárokov, keď mal za preukázaný priemerný zárobok žalobcu, ktorý je nevyhnutný na vyčíslenie nárokov v zmysle § 446 a 447 OZ. Žalobca preukazoval tento zárobok listinou, na ktorej absentovalo meno osoby, o ktorej príjem ide, rovnako nie sú opatrené potvrdenia údajmi zamestnávateľa, pričom ide len o fotokópiu listiny - jednej strany za ten ktorý rok, ktorá je zrejme súčasťou inej listiny. Navyše žalovaný po predložení uvedených listín nadobudol presvedčenie, že tieto nepreukazujú príjem žalobcu ale inej osoby, nakoľko v rozpise príjmu za obdobie roku 2013 je uvedený príjem aj za obdobie, počas ktorého mal byť žalobca práceneschopný. Žalobca bol napadnutý v roku 2013, práceneschopný v čase od 12.8.2013 do 26.6.2014. Nároky v zmysle § 446, § 447 OZ je nutné preto posudzovať v zmysle právnych predpisov platných do 30.11.2019. Súd sa nevysporiadal so skutočnosťou prečo neaplikoval ustanovenie § 879w OZ. Žalobca bol práceneschopný spolu 320 dní, subjektívna lehota v trvaní dvoch rokov od toho ktorého mesačného nároku plynula samostatne, pričom celkovo tento nárok je vyčíslený za obdobie od 12.8.2013 do 26.6.2014 a bolo možné ho vyčísliť k presnému dátumu ukončenia PN t.j. 26.6.2014, no od tohto momentu plynula subjektívna lehota za posledný mesiac PN. Najneskôr od uvedeného dátumu je nutné počítať začatie plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty premlčacej, ktorá uplynula 26.6.2016. Samotné spáchanie trestného činu žalovaným nemôže byť samo o sebe dôvodom na to, aby súd na jeho uplatnenú námietku v civilnom konaní neprihliadal pre rozpor s dobrými mravmi. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne aby rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná 100% náhradu trov konania voči žalobcovi.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok považuje za vecne správny a odvolanie žalovaného za nedôvodné, nakoľko napriek skutočnosti, že bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania trestného činu vo výlučnej príčinnej súvislosti z ktorého spáchaním bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví, žalovaný popiera existenciu nárokov uplatnených v žalobe, hoci je zrejmé, že súd je viazaný skutkovou okolnosťou kto trestný čin spáchal a tým aj rozsahom škody na zdraví, ktorá bola žalobcovi spôsobená. Žalovaný od roku 2016 neprodukoval v konaní dôkazy, ktoré by žalobou uplatnené nároky relevantne spochybnili, pričom iba namietal výšku žalovaných nárokov v časti straty na zárobku počas PN a po jej skončení. Rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený, presvedčivý. Súd prvej inštancie správne posudzoval nároky a vec správne právne posúdil podľa ust. § 879w OZ, teda existenciu nárokov posudzoval podľa právnych predpisov účinných do 30.11.2019, ale ich výšku podľa právnych predpisov účinných od 1.12.2019. Žalovaný v odvolaní neuvádza v čom vidí pochybenie súdu, keď tvrdí, že súd vec nesprávne právne posúdil a nesprávne uviedol výpočet nároku straty na zárobku počas PN a po jej skončení, avšak sám žalovaný neuvádza výpočet, ktorý považuje za správny, iba všeobecnú konštatáciu o pochybení súdu nie je možné podrobiť odvolaciemu prieskumu. Žalobca uvádza, že škoda mu bola spôsobená úmyselným trestným činom spáchaným žalovaným, preto námietka premlčania je plne v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu uviedol, že pokiaľ sa týka potvrdení zamestnávateľa o vyplatení mzdy za rozhodné obdobie, tak tieto namietal nielen v samotnom odvolaní v súlade s § 151 ods. 2 CSP ale aj v písomnom vyjadrení zo dňa 15.3.2021 počas konania pred súdom prvej inštancie, kde žiadal o predloženie mzdovej listiny zamestnávateľa žalobcu od roku 2012 do ukončenia pracovného pomeru), či na pojednávaní vo veci samej dňa 6.7.2021, kedy uvádzal, že z mzdových listov nie je možné ustáliť, že ide o žalobcu. Nie je pravdou, že by len vo všeobecnosti namietal metodiku výpočtu jednotlivých nárokov žalobcom uvedenú. I keď nebolo vecou žalovaného túto vyčíslovať, žalovaný uviedol, ktoré právne ustanovenia považuje za relevantné a v zmysle ktorých je nutné prípadné nároky posudzovať a vyčíslovať.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že predložené mzdové listy do spisu sú z vyšetrovacieho sp.zn. ČVS: ORP-336/OEK-SA-2013, ktoré boli v rámci prípravného konania do vyšetrovacieho spisu založené podaním zamestnávateľa Transpetrol a.s. zo dňa 30.6.2014 a žalovaný bol s týmito listinami oboznámený v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu ako obvinený, kde ich pravosť a správnosť nenamietal.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 8C/314/2016 je rozhodnutie o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal na žalovanom zaplata náhrady škody spôsobenej trestným činom vo výške 64.900 eur a straty na zárobku po ukončení práceneschopnosti v sume 580,45 eur mesačne od 1.7.2015 valorizovanej vždy k 1. dňu kalendárneho roka, poníženu o nárok žalobcu na invalidný dôchodok vždy aktuálne k 1. dňu kalendárneho roka, za ktorý sa invalidný dôchodok určuje vždy najneskôr do 30. dňa v mesiaci, v ktorom nárok žalobcovi vznikol.

8. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 54.633,29 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a povinnosť platiť žalobcovi od 1.1.2021 peňažný dôchodok v sume 475,99 eur mesačne valorizovaný vždy k 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka, potom ako konanie v časti o zaplata sumy 45.885 eur zastavil a tiež správnosti závislého výroku o trovách konania.

9. Zásadnou odvolacou námietkou bola nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ďalej to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom i obsahom celej spisovej dokumentácie odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu sú dôvodné.

10. Odvolací súd so zreteľom na obsah podaného odvolania zistil, že konanie je postihnuté aj procesnými vadami, v dôsledku čoho bola žalobcovi v prejednávanej veci súdom prvej inštancie odňatá možnosť pred ním konať.

11. Zo spisu vyplýva, že žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 22.7.2016 žalobca požadoval, aby súd určil žalovanému povinnosť titulom náhrady škody zaplatiť mu sumu 64.900,74 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a titulom nároku straty na zárobku po ukončení pracovnej neschopnosti sumu vo výške 580,45 eur mesačne valorizovanú vždy k 1. dňu kalendárneho roka, poníženu o nárok žalobcu na invalidný dôchodok vždy aktuálne k 1. dňu kalendárneho roka, za ktorý sa invalidný dôchodok určuje, počínajúc dňom 1.7.2015 až do zániku nároku. Celková výška škody, ktorú si žalobca uplatňuje predstavuje sumu 64.900,74 eur, ktorá pozostáva zo sumy 60.455,50 eur (bolestné, SSU a 50% zvýšenie SSU), zo sumy 2.144,24 eur (strata na zárobku počas pracovnej neschopnosti od 12.8.2013 do 26.6.2014) a zo sumy 2.301 eur (náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti od 27.6.2014 do 30.6.2015). Po rozhodnutí Okresného súdu Galanta v trestnej veci, kde bola žalobcovi priznaná náhrada za bolesť a SSU, súd prvej inštancie v časti o zaplatenie sumy 45.885 eur konanie zastavil (v odôvodnení uviedol, že z dôvodu späťvzatia žaloby v tejto časti, avšak zo spisu nevyplýva, že by žaloba bola v tejto časti vzatá späť, o zastavení rozhodol duplicitne a to uznesením na pojednávaní a následne aj rozsudkom, avšak v tejto časti čiastočného zastavenia konania je rozhodnutie právoplatné, nakoľko voči nej nebolo podané odvolanie). Podaním doručeným súdu dňa 27.1.2021 žalobca uviedol, že po čiastočnom späťvzatí žaloby zostala predmetom sporu istina 54.633,29 eur (titulom zvýšenia SSU, straty na zárobku počas PN, straty na zárobku po skončení PN od 27.6.2014 do 31.12.2020) a peňažný dôchodok s účinnosťou od 1.1.2021 v sume 475,99 eur mesačne valorizovaný vždy k 1.1 nasledujúceho kalendárneho roka. Súd prvej inštancie sa však týmto podaním/vyjadrením vôbec nezaoberal. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení vôbec nezaoberal tým, či týmto podaním žalobcu došlo k zmene žaloby, nie je teda zrejmé, či súd prvej inštancie rozhodol o celom žalobnom nároku. Súd prvej inštancie nevyhodnotil, či týmto vyjadrením chcel žalobca na žalovanom viac, kedy by bolo potrebné pripustiť zmenu žaloby alebo či chce menej, v ktorom prípade, ak sa zoberie čiastočne žaloba späť, tak sa konanie zastaví za splnenia procesných podmienok, alebo v opačnom prípade sa v zvyšnej časti žaloba zamietne. Odvolaciemu súdu sa javí, že týmto vyjadrením žalobca pravdepodobne zmenil žalobu, nakoľko v pôvodnej žalobe požadoval za rok 2015 mesačnú rentu vo výške 580,45 eur, avšak v podaní zo dňa 27.1.2021 požadoval mesačnú rentu za rok 2015 v sume 514,76 eur, čo možno považovať za zmenu žaloby. K zmene žaloby môže dôjsť kedykoľvek za konania, dokiaľ nebolo vyhlásené rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dokiaľ súd nerozhodne o uplatnenej zmene návrhu, nemôže pokračovať v konaní o pôvodnom návrhu, v danom prípade však súd prvej inštancie v zmysle horeuvedeného nepostupoval, čím svoje konanie zaťažil procesnou vadou. Tým, že nebol ustálený predmet konania, bola postupom súdu prvej inštancie žalobcovi v konaní odňatá možnosť pred ním konať, pretože jeho záležitosť nebola pred súdom prejednaná a rozhodnutá.

12. Pokiaľ sa týka ďalšej odvolacej námietky a to nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozsudku, odvolací súd odôvodnenie rozsudku považoval zhodne s odvolateľom za nepreskúmateľné. Argumentácia súdu prvej inštancie v rozhodnutí je nejasná a nezrozumiteľná, nie je ani zrejmý konkrétny predmet konania, resp. uplatnené nároky.

13. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté

dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konania podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania (strana) nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súd musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/2004, III. ÚS 332/2009, I. ÚS 501/2011 a pod.).

15. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že je potrebné súhlasiť s názorom odvolateľa, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné vzhľadom na nedostatok dôvodov, nakoľko neobsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Je pravdou, že súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú otázku, každý argument strany, ale musí reagovať na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

16. Súd prvej inštancie v odôvodnení neuviedol jedinou svoju úvahu o vykonanom dokazovaní a jeho vyhodnotení, nevysporiadal sa so žiadnou namietanou skutočnosťou žalovaným, či už k výške priemerného zárobku, k aplikácii ust. § 879w OZ, premlčaniu. Prevzal tabuľku vyhotovenú žalobcom, kde však vychádza výška straty na zárobku v inej sume ako v pôvodnej žalobe, s ktorou skutočnosťou sa takisto žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal. Pokiaľ sa týka premlčania, tu len odcitoval znenie paragrafu a teóriu ohľadne premlčania a dobrých mravov. Zo spôsobu rozhodnutia a z výšky priznanej sumy vyplýva, že pravdepodobne na námietku premlčania neprihliadol, avšak z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nie je zrejmé z akého dôvodu.

17. Keďže odvolací súd v danej veci nepostupoval zákonným spôsobom, odvolateľovi znemožnil uskutočnenie základných procesných práv, ktoré mu patria. Takýmto nesprávnym postupom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nie je napravitelný v odvolacom konaní. S prihliadnutím na vytknuté pochybenia odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že u nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok, ani vady prvoinštančného konania, preto bolo nutné tento rozsudok zrušiť a otvoriť súdu prvej inštancie procesný priestor pre vydanie nového rozhodnutia, ktoré nebude postihnuté uvedeným deficitom. Rovnako nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania, čo v danom prípade vylučovalo rozhodnutie odvolacieho súdu s konečnou platnosťou.

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude ustáliť predmet konania, posúdiť žalobou uplatnené nároky a následne vec opätovne prejednať, pri dokazovaní sa sústrediť na otázky vytýkané odvolateľom, výsledky vykonaného dokazovania náležite vyhodnotiť, vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v čl. 15 základných princípov CSP a v ustanovení § 191 ods. 1 CSP, opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd rozhodne i o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).